

PROGRAMPLAN

Grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk

*Master's Degree Programme – Primary and Lower Secondary Teacher
Education for Years 1–7 with Waldorf Pedagogy*

Studieprogramkode: MIGSP
300 studiepoeng

Heltid

Godkjent av Steinerhøyskolens styre 13.02. 2018
Godkjent i utdanningsutvalget ved Fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier, OsloMet,
03.04. 2018
Godkjent av NOKUT 28.08 2018
Fellesgradsstudium etablert av styret ved OsloMet 14.12 2018
Gjeldende fra høstsemesteret 2019

Innledning

Programplanen bygger på forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7, fastsatt av Kunnskapsdepartementet 7. juni 2016.

OsloMet — storbyuniversitetet og Steinerhøyskolen utdanner dyktige lærere til norske skoler og står sammen om fellesgraden Grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk. I løpet av utdanningen skal studentene tilegne seg kunnskap, ferdigheter og kompetanse som setter dem i stand til å forholde seg til hele mennesket gjennom undervisningen og læringen i fagene. Studentene vil gjennom sin integrerte, profesjonsnære, forskningsbaserte og utviklingsorienterte grunnskolelærerutdanning utvikle solid kunnskap i fag, fagdidaktikk og pedagogikk, og solide ferdigheter i å undervise i fagene, lede en klasse og fylle rollen som kontaktlærer/klasselærer.

Grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk er en femårig integrert masterutdanning (300 studiepoeng) som kvalifiserer for tilsetning i undervisningsstillinger i grunnskolens 1.–7. trinn. Utdanningen legger vekt på både breddekunnskap i fag og faglig spesialisering og fordypning.

Forskning viser at de første skoleårene er avgjørende for senere skolegang og yrkesliv. Begynneropplæring er et sentralt tema i alle lærerutdanningsfagene, men det legges i særlig grad vekt på den første lese-, skrive- og matematikkopplæringen i 2. semester av utdanningen.

I alle fag i utdanningen blir det vektlagt å utvikle profesjonsrelevant digital kompetanse og ferdigheter i bruk av estetiske arbeidsformer, og en flerfaglig og mangfoldig dimensjon vil være et gjennomgående trekk. Grunnleggende ferdigheter i alle fag og utvikling av studentenes kompetanse i forskning og utvikling (FoU) fram mot en praksisrettet masteroppgave har også en sentral plass i utdanningen.

Blant annet i arbeid med psykososialt læringsmiljø møter studentene studenter fra andre profesjonsutdanninger både ved OsloMet (barnevernspedagogutdanningen, sykepleieutdanningen og barnehagelærerutdanningen) og ved Steinerhøyskolen (barnehagelærerutdanningen og studenter fra bachelorgrad i sosialpedagogikk). Dette bidrar til å lære om andre profesjoner og samtidig bli mer bevisst sin egen. Gjennom slike møter opparbeides en tverrprofesjonell kompetanse.

Målgruppe

Målgruppen for studiet er personer som ønsker å arbeide som grunnskolelærer på 1.–7. trinn i steinerskoler og i offentlige skoler.

Opptakskrav

Generell studiekompetanse.

- Minst snittkarakter 3 i norsk (hovedmål, sidemål og muntlig)
- Minst snittkarakter 4 i matematikk (kan erstattes av bestått fag på høyere nivå fra videregående skole)
- Minst 35 skolepoeng

Det er ikke mulig å søke opptak til studiet på grunnlag av realkompetanse.

Læringsutbytte

Disse læringsutbyttene er i tråd med forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7. I tillegg er steinerpedagogisk teori, didaktikk og praksiskunnskap inkludert i formuleringene, samt betydningen av natur, bærekraft, kunst, kultur og estetikk. Ideen er at også de formuleringene i rammeplanen der steinerpedagogikk ikke nevnes eksplisitt skal kunne tolkes og realiseres på steinerpedagogisk relevante måter. Fellesgraden har et noe større antall og et bredere spektrum av læringsutbytter enn rammeplanen. Fellesgraden inkluderer steinerpedagogikk, estetikk og bærekraft innenfor rammene av en helhetlig utdanning. Steinerpedagogikk, kunst og natur skal altså ikke tenkes som tillegg til en allerede full plan, men som elementer innenfor en helhetlig utdanning.

Etter fullført studium har kandidaten følgende læringsutbytte definert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper

Studenten

- har avansert kunnskap i et valgt undervisningsfag og fagets didaktikk, inkludert steinerpedagogiske perspektiver
- har spesialisert innsikt i et avgrenset fagområde (masteroppgaven)
- har bred profesjonsrettet kunnskap i øvrige fag som inngår i utdanningen
- har inngående kunnskap om relevant forskning og teori og vitenskapelige tenkemåter, forskningsmetoder og etikk, har kunnskap om det antroposofiske idégrunnlaget for steinerpedagogikken
- har inngående kunnskap om gjeldende lov og planverk for grunnopplæringen i offentlig skole og i steinerskolene, om sammenhengen i utdanningsløpet barnehage – skole og om overgangen fra barnehage til skole og fra barnetrinn til ungdomstrinn
- har inngående kunnskap om begynneropplæring, grunnleggende ferdigheter, vurderings- og kartleggingsverktøy, klasseledelse og vurdering av elevers læring og hva som fremmer læring i fagene, med særlig vekt på steinerpedagogisk innsikt og praksis
- har inngående kunnskap om læringsteorier og syn på barns utvikling, dannelse og læring i ulike sosiale, språklige og kulturelle kontekster, inkludert steinerpedagogiske perspektiver
- har kunnskap om barn i vanskelige livssituasjoner, herunder kunnskap om mobbing, vold og seksuelle overgrep mot barn, gjeldende lovverk og barns rettigheter i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv
- har kunnskaper om betydningen av kunst, kultur og estetikk i opplæringen og om hvordan disse kan integreres i alle fag
- har kunnskaper om natur og bærekraft, om hvordan undervisningen kan bidra til utviklingen av gode, respektfulle og ansvarlige relasjoner til planter, dyr, vann, luft og landskap
- har bred kunnskap om lærerprofesjonen, fagenes egenart og historie, og forståelse av skolens utvikling som organisasjon, dens mandat, verdigrunnlag og plass i samfunnet

Ferdigheter

Studenten

- kan undervise basert på forskning og erfaringskunnskap, herunder steinerpedagogiske ideer og praksis, alene og sammen med andre
- kan analysere, tilpasse og bruke gjeldende læreplaner

- kan iverksette helhetlige og etisk orienterte læringsprosesser der kunst, estetikk, kulturelt mangfold, naturbevissthet, bærekraft og demokratisk deltakelse inngår
- kan med basis i en steinerpedagogisk forståelse iverksette tidlig innsats og sikre progresjon i elevens utvikling av grunnleggende ferdigheter og fagkompetanse, med særskilt vekt på begynneropplæring i lesing, skriving og regning
- kan skape inkluderende og helsefremmende læringsmiljøer som bidrar til gode faglige, sosiale og estetiske læringsprosesser
- kan analysere, vurdere og dokumentere elevers læring, gi læringsfremmende tilbakemeldinger, tilpasse opplæringen til elevenes forutsetninger og behov, bruke varierte undervisningsmetoder og bidra til at elevene kan reflektere over egen læring og utvikling
- kan vurdere og bruke relevante læremidler, digitale verktøy og ressurser i opplæringen, og gi elevene opplæring i digitale ferdigheter
- kan analysere og forholde seg kritisk til nasjonal og internasjonal forskning og anvende denne kunnskapen i profesjonsutøvelsen
- kan alene, og i samarbeid med andre, bruke relevante metoder fra forsknings og utviklingsarbeid, for kontinuerlig utvikling av egen og skolens kollektive praksis, samt gjennomføre avgrensede forskningsprosjekter under veiledning
- kan identifisere tegn på mobbing, vold og seksuelle overgrep. På bakgrunn av faglige vurderinger skal kandidaten raskt kunne iverksette nødvendige tiltak, og kunne etablere samarbeid med relevante faginstanser

Generell kompetanse

Studenten

- kan styrke internasjonale og flerkulturelle perspektiver ved skolens arbeid, bidra til forståelse av samenes status som urfolk og stimulere til demokratisk deltakelse og bærekraftig utvikling blant annet basert på steinerpedagogisk innsikt og praksis
- kan initiere og ivareta et godt skole-hjem-samarbeid, og samarbeide med andre aktører relevante for skolens virksomhet
- behersker norsk muntlig og skriftlig, både bokmål og nynorsk, og kan bruke språket på en kvalifisert måte i profesjonssammenheng
- kan på et avansert nivå formidle og kommunisere om faglige problemstillinger knyttet til profesjonsutøvelsen, og har profesjonsfaglig digital kompetanse
- kan analysere og vurdere relevante faglige og etiske problemstillinger og bidra til utvikling av faglig felleskap på den enkelte skole
- kan initiere og ivareta helhetlige og etisk orienterte pedagogiske prosesser der kunst, estetikk, kulturelt mangfold, naturbevissthet, bærekraft og demokratisk deltakelse inngår
- kan bidra i innovasjonsprosesser knyttet til skolens virksomhet og legge til rette for at lokalt arbeids, samfunns og kulturliv involveres i opplæringen

Studiets profil

Aktive lærere, aktive elever, aktive fag

Grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk setter fokus på hvordan aktive og kompetente lærere kan motivere barn og unge til engasjert læring. Den vil gi kommende lærere faglig innsikt og en dyp forståelse for barnas egenart og utviklingsvei. En aktiv og kompetent lærer vet å gi fagene liv. Fagene kan da være åpninger som både viser verdens storslåtte sammenhenger og lar

elevene kjenne mestring i læring og utvikling. Lærerutdanningen forbereder til en undervisning der lærere, elever og fag er aktive på hver sin måte. Slik kan skolen bli et sted for trivsel, læring og vekst. Steinerpedagogikk handler om å bygge relasjoner der fagene får betydning for barn og unge, der elever og lærere har tillit til hverandre, og der lærerens faginsikt kan vekke begeistring og lærelyst. I lærerutdanningen legges det vekt på gjensidighet og dialog. Studentene vil gis mulighet til gjenkjennelse, oppdagelse og kreativitet i møte med fagene, og læringen skal ha både fagkunnskaper og selv-kunnskap som mål.

Faglig mestring og samfunnsansvar

Grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk legger vekt på at elever, lærere og skolefag på hver sin måte kan aktiveres og utvikles i respektfulle relasjoner. Demokrati, kulturelt mangfold og naturens storhet og sårbarhet gir retning og ramme for lærerutdanningen så vel som for skolen. Lærerne skal være veivisere for barn og unge. De skal vise hvordan faglige kunnskaper og ferdigheter kan knytte elevene til verden på en etisk forsvarlig måte. Ved å kjenne fagenes betydning i verden, deres historikk og arbeidsmåter, kan læreren invitere barn og unge inn i læringsprosesser der faglig mestring og samfunnsansvar blir to sider av samme sak. Utdanningen anerkjenner betydningen av et etisk syn på kunnskap og vektlegger respekten for naturlig og kulturelt mangfold. Steinerpedagogikkens forankring i kroppslig nærvær og sunnhet tematiseres på ulike måter i lærerutdanningen. Studentene vil få innsikt i en antroposofisk inspirert forståelse av barns læring og utvikling og arbeide med steinerpedagogikkens rike repertoar av didaktiske perspektiver på skolefagene.

Kulturens og kunstens rolle i skolen

Steinerpedagogikkens kunstneriske arbeidsmåter knytter den faglige læringen til fantasi, kreativitet og livsglede. Grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk legger vekt på hvordan fagenes kulturelle forankring bærer i seg et mangfold av estetiske uttrykksformer som læreren kan spille på. Fortelling, musikk, bevegelse og visuell kunst lar fagenes kulturskapende muligheter komme til uttrykk. Kunst kan gi unik opplevelse og innsikt. Den gir variasjon og rytme i undervisningen og kan flette læringen inn i tverrfaglige sammenhenger. En lærer som integrerer kunst i undervisningen må selv være aktiv og inviterer sine elever inn i aktive og uttrykksfulle relasjoner. Lærerutdanningen integrerer kunst og kunstneriske øvelser i den faglige læringen.

Samlet sett vil grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk gi innsikt og kompetanse i et teoretisk og praktisk-didaktisk grunnlag for steinerpedagogikken på en oppdatert og profesjonsrelevant måte. Utdanningen tar utgangspunkt i den relasjonelle treklangen mellom elever, lærere og fag. Den har som mål å gi studentene dynamiske og aktive kunnskaper om hvordan disse tre spiller sammen på mangfoldige måter i undervisning og læring. I rammen av kulturelt mangfold, demokratisk fellesskapsforståelse og estetisk livskvalitet, vil lærerutdanningen bidra til en helhetlig utdanning av fremtidens aktive og kompetente lærere.

Studiets oppbygging

Grunnskolelærerutdanningen er en femårig integrert utdanning med tre år på lavere grads nivå, kalt syklus 1, og to år på høyere grads nivå, kalt syklus 2.

Syklus 1 (lavere grad)

I syklus 1 er fagene pedagogikk og elevkunnskap (30 studiepoeng), matematikk (30 studiepoeng), norsk (30 studiepoeng), samfunnsfag (30 studiepoeng) og naturfag (30 studiepoeng) obligatoriske. Studenten velger de resterende 30 studiepoengene som fordypning enten i matematikk eller norsk.

Syklus 2 (høyere grad)

I syklus 2 er fagene pedagogikk og elevkunnskap (30 studiepoeng), vitenskapsteori og metode (15 studiepoeng) og en masteroppgave (30 studiepoeng) likt for alle. De resterende 45 studiepoengene kan være fagkunnskap og fagdidaktikk i norsk, matematikk eller begynneropplæring, avhengig av fagvalg i syklus 1.

Minst ett fag skal ha et omfang på 60 studiepoeng

I forskriften er det presisert at minst ett av fagene studenten studerer på syklus 1 skal ha et omfang på 60 studiepoeng. Dette faget bygger studenten videre på i syklus 2.

Tabell 1: Grunnskolelærerutdanning for trinn 1-7 med steinerpedagogikk	
Semester	Fag
10	Masteroppgave (30 stp.), OsloMet I norsk, matematikk eller begynneropplæring, avhengig av tidligere fagvalg
9	Pedagogikk og elevkunnskap (15 stp.), Steinerhøyskolen Masterfag norsk, matematikk eller begynneropplæring - del 3 (15 stp.), OsloMet
8	Pedagogikk og elevkunnskap (15 stp.) med <i>Det mangfoldige klasserommet</i> (tilsv. 5 stp.), Steinerhøyskolen Masterfag norsk, matematikk eller begynneropplæring - del 2 (15 stp.), OsloMet
7	Vitenskapsteori og metode (15 stp.), OsloMet og Masterfag norsk, matematikk eller begynneropplæring - del 1 (15 stp.), OsloMet
6	Samfunnsfag (15 stp.), Steinerhøyskolen Naturfag (15 stp.), Steinerhøyskolen
5	Fordypning i ett fag der en har 30 stp. fra før: <ul style="list-style-type: none">• Matematikk 2 (30 stp.), OsloMet• Norsk 2 (30 stp.), OsloMet
4	Pedagogikk og elevkunnskap (10 stp.) med <i>Det mangfoldige klasserommet</i> (tilsv. 5 stp.), Steinerhøyskolen Norsk 1 (10 stp.), Steinerhøyskolen Matematikk 1 (10 stp.), Steinerhøyskolen
3	Internasjonalt semester Samfunnsfag (15 stp.), Steinerhøyskolen Naturfag (15 stp.), Steinerhøyskolen <ul style="list-style-type: none">• Veiledet praksis i utlandet etter bestemte regler• Studier i utlandet etter bestemte regler
2	Begynneropplæringssemester Pedagogikk og elevkunnskap (10 stp.), Steinerhøyskolen Matematikk 1 (10 stp.), Steinerhøyskolen Norsk 1 (10 stp.), Steinerhøyskolen
1	Pedagogikk og elevkunnskap (10 stp.) med <i>Det mangfoldige klasserommet</i> (tilsv. 5 stp.), Steinerhøyskolen Matematikk 1 (10 stp.), Steinerhøyskolen Norsk 1 (10 stp.), Steinerhøyskolen

Masteroppgaven

Masteroppgaven skal være knyttet til undervisning og læring i fag, men innenfor disse rammene har studenten noen valg:

1. Studenten kan velge å skrive masteroppgave i fagkunnskap og fagdidaktikk i norsk eller matematikk, som er fagene studenten kan ha 60 studiepoeng i fra syklus 1.

2. Studenten kan velge å skrive masteroppgave i begynneropplæring, dersom studenten har 60 studiepoeng i enten matematikk eller norsk og 30 studiepoeng i det andre av de to fagene.

Det er viktig å merke seg at det studenten kan velge i syklus 2, er avhengig av valg gjort i syklus 1.

Studiets innhold

Grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk er en lærerutdanning med faglig bredde og vekt på estetiske arbeidsmåter i alle fag. Kontaktlærers/klasseleerers oppgaver står sentralt. Utdanningen gir også rom for faglig fordypning og spesialisering i tråd med nasjonale rammer for utdanningen.

Begynneropplæring

Studentene i grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk skal bli spesialister i begynneropplæring. Etter fullført utdanning skal studentene ha inngående kunnskap om begynneropplæring, med særlig vekt på grunnleggende lese-, skrive- og matematikkopplæring. Begynneropplæring er derfor et temaområde som vies særskilt oppmerksomhet gjennom hele studiet. Å være lærer på 1. – 4. trinn fordrer kunnskap om barns språklige og sosiale utvikling og innsikt i hvordan elevene de første årene i skolen utvikler skriftspråklig og matematisk kompetanse. Det fordrer også kunnskap om barns ulike forutsetninger i overgangen mellom barnehage og skole. Studiet skal utvikle studentenes evne til å sette seg inn i de forskjellige elevens kunnskaper og ferdigheter for å kunne tilrettelegge begynneropplæringen best mulig. 2. semester har særskilt fokus på begynneropplæring. Da tematiseres også steinerpedagogikkens vekt på barnehagepedagogiske arbeidsmåter i 1. klasse, slik det fremgår av steinerskolenes læreplan. Studentene har praksis på småskoletrinnet og eventuelt i barnehagen i 2. eller 3. semester. I begynneropplæringssemesteret arbeider studentene ettfaglig, tverrfaglig og flerfaglig med begynneropplæring i lesing, skriving og matematikk, og de skriver en flerfaglig oppgave knyttet til begynneropplæring. Retningslinjer for oppgaven finnes i emneplanene for norsk, matematikk og pedagogikk og elevkunnskap. Skolefagene naturfag og samfunnsfag (3. og 6. semester) skal også legge vekt på begynneropplæring. I sammenheng med fagområdene i skolefagene skal studiet gi studentene innsikt i betydningen av barns behov for læring gjennom lek og aktiv fysisk utfoldelse. Studentene skal utvikle innsikt i hvordan et allsidig læringsmiljø preget av estetiske læringsprosesser og elevaktive og utforskende arbeidsformer i tverrfaglige læringsammenhenger kan bidra til dybdelæring. Bruk av digitale verktøy, ulike læringsarenaer og et mangfold av materialer og medier tematiseres. Barnet utvikler grunnleggende ferdigheter og forståelse gjennom å undersøke, bruke fantasien, skape og oppleve i et trygt og inkluderende fellesskap. Studenter som velger begynneropplæring som fagfordypning på masternivå vil bli eksperter på begynneropplæring gjennom å tilegne seg forskningsbasert kunnskap og utvikle evne til kritisk refleksjon og handlingsrettet lærerkompetanse i arbeidet med begynneropplæring for 1. til 4. trinn.

Kontaktlæreren/klasseleereren

Gjennom studiet skal studenten forberedes til å utføre kontaktlærerens sentrale oppgaver i en inkluderende og mangfoldig skole, særlig oppgaver knyttet til hver enkelt elev og deres foreldre/foresatte. Kontaktlæreren har hovedansvaret for de praktiske, administrative og sosialpedagogiske oppgavene overfor hver enkelt elev i en klasse i grunnskolen. Studenten må få god innsikt og kompetanse i hva disse oppgavene omhandler. I steinerskolene underviser kontaktlæreren, kalt klasseleer, en bredde av fag i barnetrinnet, vanligvis norsk, matematikk, naturfag og samfunnsfag, med bruk av tverrfaglige og estetiske arbeidsmåter. I grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk er derfor disse fagene obligatoriske deler av studiet. Kontaktlæreren skal arbeide for et trygt læringsmiljø med høy grad av tilpasset opplæring. Studenten skal forberedes til å legge til rette for en slik tilpassing ut fra faglig og didaktisk forståelse. Alle elever har rett til samtaler med kontaktlæreren om sin utvikling i forhold til kompetansemål i fagene.

Studenten skal bli godt kjent med hva slike samtaler innebærer og bli i stand til å gjennomføre dem. Dette vil samtidig være en del av en løpende underveisvurdering som kontaktlærer har et hovedansvar for. Kontaktlærer har også et hovedansvar for å skrive pedagogiske rapporter, helårsvurderinger og individuelle opplæringsplaner (IOP). Studenten skal forberedes til å kunne utøve disse oppgavene. Kontaktlærer har den nærmeste kontakten med hjemmet. Dette innebærer blant annet foreldremøter og utviklingssamtaler hvert skoleår. I utviklingssamtalen deltar gjerne eleven sammen med sine foreldre/foresatte. Studenten vil få kjennskap til og trening i å lede slike møter og samtaler gjennom studiet, i praksisperioder og på høyskolen.

Tilpasset opplæring

I grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk betyr kunnskap om tilpasset opplæring tilpassing til fag, elevenes alder, den samlede klassen og den enkelte eleven. Ifølge opplæringsloven § 1-3 skal opplæringen «tilpassast evnene og føresetnadene hjå den enkelte eleven, lærlingen og lærekandidaten». Dette innebærer i praksis at læreren må tilpasse undervisningen til elevenes faglige nivå, språkkompetanse og læringsforutsetninger. Tilpasset opplæring er et grunnleggende prinsipp for alt undervisningsarbeid i skolen, og det er derfor viktig at studentene både har kunnskap om tilpasset opplæring, og om hvordan man kan arbeide for å tilpasse opplæringen. Studentene vil få kjennskap til regelverket rundt tilpasset opplæring, og til hvordan tilpasset opplæring fungerer som et virkemiddel for å støtte læring for alle elever. Studentene vil også få innblikk i relevant og aktuell forskning på feltet og hvordan denne reflekteres i praksis. Videre vil studentene bli presentert for ulike arbeidsmåter for å differensiere undervisningen. Differensiering er et verktøy for å tilpasse opplæringen til elevene i klassen, og studentene vil få kjennskap til hvordan man gjennom differensiering kan møte elevers ulike strategier for læring. Antroposofisk menneskekunnskap knyttes til metodemangfoldet i steinerpedagogisk læringsarbeid. Videre vil studentene bli presentert for sammenhengen mellom tilpasset undervisning og vurdering, og hvordan de kan bruke vurderingsinformasjon for å justere undervisningen underveis og dermed tilpasse opplæringen etter elevenes læringsbehov.

Læreren og språket – utvikling av kommunikasjonsferdigheter

Grunnskolelærerutdanningen for steinerpedagogikk for trinn 1-7 skal kvalifisere studentene til å kunne bruke språket muntlig og skriftlig. Lærerstudentene skal kunne skrive både på bokmål og nynorsk. Det innebærer at studentene skal utvikle språklig kompetanse til å kunne undervise og kommunisere med ulike aktører i og utenfor skolen i hele landet, og kunne utføre den skriftlige dokumentasjonen lærerarbeidet krever.

Det flerkulturelle og flerspråklige aspektet – mangfoldskompetanse

Gjennom utdanningen tilegner studentene seg pedagogiske og fagdidaktiske redskaper for undervisning av elever med variasjoner i kulturell, språklig, religiøs/livssynsmessig og sosioøkonomisk familiebakgrunn eller med ulik seksuell legning. For å få til dette trenger studentene relasjonelle ferdigheter og avansert kunnskap om barn og unges livsverden og identitetsdannelse i og utenfor skolen. Utvikling av interkulturell kompetanse vil gi studentene et nødvendig grunnlag for å bruke mangfoldet som ressurs og for å kunne samarbeide med hjemmet. Kunnskap om fortellinger fra en bredde av verdens kulturer og religioner er del av grunnskolelærerutdanningen med steinerpedagogikk for trinn 1-7. Læreres arbeid med kulturbærende fortellinger er et pedagogisk redskap som kan bidra til å utvikle empati og interkulturell kompetanse hos elevene. Det flerkulturelle aspektet i utdanningen innbefatter også kunnskap om innvandringen til Norge i historisk lys, ulike religioner og livssyn i Norge, nasjonale minoriteters historie, samisk historie, disse gruppenes rettigheter og interaksjonen mellom dem og norske institusjoner og profesjoner.

Kjønns-, likestillings- og mangfoldsperspektivet

Kjønn er en viktig faktor for hvordan eleven opptrer i klassens sosiale rom og i relasjon til læreren, og det er kjønnsforskjeller i leseferdighet og andre skoleprestasjoner. Dette er problemstillinger som vil bli belyst i fagene i grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk. Gjennom utdanningen får studentene innsikt i mangfoldet av kjønns- og likestillingsutfordringer som møter læreren i grunnskolen. Et gjennomgående normkritisk perspektiv i utdanningen kan bidra til at studentene forstår hvordan mobbing, trakassering og krenkelser ofte spiller på flere identitetskategorier samtidig, som for eksempel kjønn, seksualitet, funksjonalitet, etnisitet og religion. Studenter skal kunne gjenkjenne og utfordre normer og diskurser som reproducerer og forsterker “vi” og “dem” - oppfatninger. Dette åpner opp for å etablere normer i klasserommet som fremmer fellesskap, mangfold og demokratisk medborgerskap.

Gjennom utdanningen tilegner studentene seg kunnskap om didaktiske strategier som fremmer refleksjon og kritisk bevissthet rundt maktforhold. Slike didaktiske strategier kan for eksempel være å la elever erfare og skape kunstneriske og estetiske uttrykk, eller dialogbasert undervisning der elevenes holdninger og verdier utforskes og utfordres. Studentene arbeider med problemstillinger knyttet til sosial og kulturell variasjon i undervisningen og i samfunnet, og forutsetninger for likeverdig utdanning for enkeltelever og grupper av elever. Gjennom dette arbeidet bearbeider studentene egne forutgående forestillinger og verdier og tilegner seg refleksiv kompetanse. Skolen har en rekke utfordringer som overskrider lærerens kjernekompetanse. Studentene trenger derfor kunnskap om hvordan samarbeid med andre profesjoner og institusjoner potensielt kan bidra til realiseringen av skolens demokratiske samfunnsmandat: faglig og sosial utvikling og kvalifisering av alle elevers aktive samfunnsdeltakelse. Studentene møter denne tematikken i *Det mangfoldige klasserommet* som er et flerfaglig tema i pedagogikk og elevkunnskap i både syklus 1 og syklus 2, men også i de ulike studiefagene.

Samiske emner

I Norge har vi både en urbefolkning, nasjonale minoriteter og personer som har innvandret til landet i nyere tid. Samene i Norge har politiske, språklige og kulturelle rettigheter som urfolk, jf.

ILÖkonvensjonen nr. 169. Lærerutdanningen skal kvalifisere studenten for å ivareta opplæring om samiske forhold, samiske barns rettigheter og samenes status som anerkjent urfolk.

Mangfoldet i samisk kultur og samfunnsliv er en viktig del av den felles kulturarven. Studenten skal derfor få kunnskap om ulike samiske kulturuttrykk og språk, naturforvaltning, levemåter og politiske rettigheter - i både fortid og nåtid. Studenten skal i tillegg få kunnskap om samiske elevers særlige rettigheter i norsk grunnopplæring og om det samiske innholdet i de nasjonale læreplanene for grunnopplæringen. Studentene møter samiske emner i *Det mangfoldige klasserommet* og i samfunnsfag og naturfag.

Grunnleggende ferdigheter og kompetanser

De grunnleggende ferdighetene – å kunne lese, skrive, regne, å kunne uttrykke seg muntlig og inneha digitale ferdigheter – er ferdigheter som er spesifikke for hvert fag, og som må forstås som en del av faget og dets tenkemåter. Det dreier seg om nøkkelferdigheter både for studentenes egen læring av fagene på høyskolenivå og for å kunne utvikle elevenes grunnleggende ferdigheter i skolefagene.

Fagplanene spesifiserer hva som kjennetegner studiefagenes tekster, og i undervisningen legges det til rette for læring gjennom skriving og lesing av fagets tekster, samt gjennom faglige samtaler, presentasjoner og andre fagspesifikke arbeidsmåter, inkludert steinerpedagogisk kunnskapstilfang. På den måten veiledes studentene inn i fagets kultur på hvert fags premisser. Ved aktivt å lære og bruke grunnleggende ferdigheter gjennom utdanningen, skal studentene oppnå en reell forståelse av hvordan disse utgjør en del av faget. Dette er nødvendig for å kunne integrere de grunnleggende ferdighetene i undervisningen i skolefagene, og slik legge til rette for elevenes læring og forståelse av egne læringsprosesser. Pedagogikk og elevkunnskap har et særlig ansvar for å løfte fram studentenes

refleksjon, både om hva de har lært om grunnleggende ferdigheter i fagene og om hvordan denne kunnskapen kan brukes i skolen. De grunnleggende ferdighetene for studentene må forstås i sammenheng med programplanens beskrivelse av studentenes digitale kompetanse og FoUkompetanse og er presentert sammen med disse i tabell 2.

Bruk av IKT i arbeid med fag

Lærerstudenten på grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk skal i løpet av sin utdanning utvikle profesjonsfaglig digital kompetanse på et avansert nivå. Lærerstudenten skal utvikle en robust digital kompetanse for å mestre studiehverdagen og de administrative sidene ved læreryrket, samt kunne reflektere over, initiere og lede arbeid med IKT og læring i skolen. I grunnskolelæreutdanning med steinerpedagogikk tematiseres og diskuteres steinerpedagogikkens syn på og erfaring med at digital mediekompetanse best forankres i en bredde av erfaringer med analoge bilde-, tekst- og lyduttrykk. Lærerstudenten skal kunne vurdere og bruke relevante digitale læremidler, digitale verktøy og ressurser i opplæringen. Dette omfatter hensiktsmessig bruk av digitale verktøy til støtte for elevenes læring og vurdering i fag. Det omfatter også erfaringer med å legge til rette for varierte undervisningsmetoder som integrerer teknologi. Lærerstudenten skal utvikle holdninger til og reflektert forståelse for etiske og juridiske sider ved bruk av teknologi i både skole og fritid. Lærerstudenten skal gjennom god digital dømmekraft være i stand til å veilede elever i ulike digitale sosiale kontekster. Undervisning i profesjonsfaglig digital kompetanse er både integrert i fagene og blir gitt som fagovergripende emne i utdanningsløpet. Progresjonen vil også ivaretas gjennom bruk av verktøy i fagene gjennom hele utdanningsløpet. Planen for utvikling av og innhold i den digitale kompetansen er presentert i tabell 2 og i fagenes fagplaner.

Oppbygging av studentenes FoU-kompetanse

En forsknings- og utviklingsbasert grunnskolelærerutdanning skal bidra til å kvalifisere studenter til å utøve profesjonelt arbeid i grunnskolen med høy kvalitet. Studentene skal utvikle kompetanse til å begrunne lærerarbeid i klasserommet utfra relevant forskning og teori. Gjennom å utføre selvstendige forsknings- og utviklingsarbeid (FoU) skal studentene få kompetanse til å delta i utvikling av faglige fellesskap i en grunnskole i stadig endring.

Å utvikle selvstendig FoU-kompetanse innebærer at studenten får erfaring med å lese forskningslitteratur og vitenskapelige tekster, å skrive selvstendige akademiske tekster og i tillegg få kunnskap om metodiske tilnærminger og vitenskapsfaglige tradisjoner.

Grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk omfatter også arbeid med grunnlagstekster i antroposofisk menneskekunnskap som kan åpne for filosofisk refleksjon, drøfting og ideutveksling med relevans til lærerprofesjonen.

Utvikling av studentenes FoU-kompetanse er gjennomgående i de fem studieårene. I syklus 1 legges det vekt på opplæring som skal danne grunnlaget for arbeidet i forbindelse med studentenes FoUoppgave i det valgte masterfaget. I syklus 2 videreutvikles studentenes FoU-kompetanse knyttet til arbeidet med masteroppgaven.

FoU-oppgaven er et selvstendig arbeid der studenten skal undersøke en faglig problemstilling ved bruk av valgt metodisk tilnærming. Studentene skal også dokumentere at de kan anvende relevant forskning og teori for å belyse problemstillingen. I masteroppgaven skal studenten dokumentere en avansert FoU-kompetanse. Godkjent prosjektskisse og kurs i vitenskapsteori og metode er forutsetninger for oppstart av arbeidet med masteroppgaven. Planen for utvikling av studentenes FoU-kompetanse er presentert i tabell 2.

Læringsledelse, klasseledelse

Aktive og kompetente lærere kan motivere barn og unge til engasjert læring. I grunnskolelærerutdanningen legges det vekt på gjensidighet og dialog. Både i faget pedagogikk og elevkunnskap og i lærerutdanningsfagene vil studentene få kunnskap og ferdigheter knyttet til de faktorene som har størst innvirkning på elevenes læring: støttende relasjoner, struktur og regler, motivasjon og forventninger samt læringskultur. En god klasseleder legger vekt på læringsmål og at læring, trivsel og utvikling gjøres synlig så man vet om man er på rett vei til å gi den kompetansen eleven trenger videre i livet. I syklus 2 utvikler studenten kompetanse i læringsledelse.

Psykososialt læringsmiljø

På skolen skal elevene oppleve trygghet og mestring. Lærere har et ansvar for å legge til rette for dette, og lærerutdanningen må gi lærerstudentene kompetanse for å håndtere dette ansvaret.

Lærere legger grunnlaget for et godt læringsmiljø gjennom sitt daglige virke. Det psykososiale læringsmiljøet blir påvirket av alt læreren gjør, for eksempel gjennom klasseregler, arbeidsmåter, tilbakemeldinger og væremåte. Utdanningen vil gi kommende lærere faglig innsikt og en dyp forståelse for barnas egenart og utviklingsvei. En aktiv og kompetent lærer vet å gi fagene liv. Fagene kan da være åpninger som både viser verdens storslåtte sammenhenger og lar elevene kjenne mestring i læring og utvikling. Steinerpedagogikk handler om å bygge relasjoner der fagene får betydning for barn og unge, der elever og lærere har tillit til hverandre, og der lærerens faginnsikt kan vekke begeistring og lærelyst. De enkelte fagene arbeider med hvordan man gjennom undervisningen kan fremme fagglede og lærelyst og motvirke prestasjonsangst og resignasjon. Gjennom faget pedagogikk og elevkunnskap læres teorier og strategier for motivasjon og miljøskapende arbeid, og i praksisopplæringen får studentene jobbe med dette. Normkritisk pedagogikk er sentralt for å motvirke "vi og de"-følelse, ved å se kritisk på de normene som gjelder på skolen for hva som er "normalt".

Kunnskap om vold og seksuelle overgrep mot barn og unge

Lærere må raskt oppdage krenkelser, mobbing, trakassering og diskriminering knyttet til skolen, også digitalt, og kunne sette i gang nødvendige tiltak for å motvirke dette. I faget pedagogikk og elevkunnskap får studentene kunnskap om teorier og metoder, og i praksisopplæringen får de se ulike skolers antimobbearbeid.

Lærere må ha øye for hvordan elever har det, også knyttet til forhold utenfor skolen, inkludert omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep. De må kjenne til og kunne oppdage tegn på dette, og kunne bruke hjelpeapparatet slik loven krever og på en hensiktsmessig måte. Studentene får innsikt i dette gjennom pedagogikkfaget og flerfaglige opplegg, også på tvers av utdanninger.

Temaet er med gjennom de ulike studieårene med særlig oppmerksomhet i det fjerde semestret der psykososialt miljø er et fagovergripende tema. Både forebyggings- og avdekkingsperspektivet er med i samarbeid med studenter fra andre profesjonsutdanninger for å utvikle tverrprofesjonell kompetanse.

Bærekraft og innovasjon

Felles samfunnsutfordringer knyttet til klima, forbruk og fordelingspolitikk må løses gjennom bærekraftige løsninger og nytenkning. Grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk må gjennom kunnskapsformidling og relevant praksis bidra til at studentene erfarer hvordan man kan gjennomføre utdanning for bærekraftig utvikling, i tråd med UNESCOs målsetting, i og mellom fag, og lære å bruke skolehverdagen som læringsarena. Studentene må kunne stille spørsmål, se sammenhenger og identifisere problemer. Denne kompetansen må utvikles gjennom hele studietiden og knyttes til alle fag, men ivaretas også gjennom et flerfaglig prosjekt i

tredje studieår. Steinerpedagogiske perspektiver forsterker utdanningens fokus på bærekraft og innovasjon. Blant annet blir vektleggingen av nærhet til og erfaringer med natur og pleie av naturens ressurser, som grunnlag for kunnskap og kritisk tenkning, tematisert.

Etiske overveielser og evnen til å se nye muligheter er avgjørende for bærekraftig utvikling, både nasjonalt og globalt. Det er derfor en klar sammenheng mellom kreativitet, innovasjon, kritisk tenkning og problemløsning. Morgendagens skole krever lærere som kan inspirere sine elever til å utforske og skape. Det å kunne omsette en idé til handling eller et produkt er en viktig kompetanse morgendagens skole skal utdanne til.

Flerfaglighet og fagovergrepene oppgaver

Flerfaglighet tar utgangspunkt i kunnskapsområder og problemstillinger der fagene har felles interesse, og der de har mulighet for fordypning gjennom samarbeid. I løpet av studietiden møter studentene flerfaglige temaer som skal gjøre dem i stand til fordypning samt arbeide på tvers av fag. De flerfaglige temaene blir omtalt i fagplaner for de respektive fag. En oversikt over temaene finnes i tabellene 2 og 3. Tabellene utfyller hverandre.

Tabell 2: Oversikt over fagovergrepene temaer og oppgaver – del 1			
År	FoU-kompetanse	Grunnleggende ferdigheter	Digital kompetanse
5.	Masteroppgaven	Videreutvikling av studentenes grunnleggende ferdigheter: Fagspesifikk literacy og endringskompetanse	Digitale verktøy: Avansert profesjonsfaglig digital kompetanse Digital dømmekraft: Masteroppgaven
	Godkjenning prosjektskisse for masteroppgave Litteraturgjennomgang i pedagogikk		
4.	Godkjenning prosjektskisse for masteroppgave Litteraturgjennomgang i fagdidaktikk	Videreutvikling av studentenes grunnleggende ferdigheter: Fagspesifikk literacy, lærersamarbeid og faglæreridentitet i et begynneropplæringsperspektiv	Digitale verktøy: Endringskompetanse Digital dømmekraft: Avansert digital kompetanse Vurdering (e-assessment), sammensatte tekster (multimodal design) Fokusområde i praksis
	Vitenskapsteori og forskningsmetode		
3.	Akademisk skriving 3 Vitenskapsteori og forskningsmetode, Kvalitative og kvantitative metoder Pedagogisk utviklingsarbeid Forskningsetiske perspektiver FoU-oppgaven	Integrering av grunnleggende ferdigheter i undervisning: <ul style="list-style-type: none"> • Undervisningsplanlegging som knytter forbindelsen mellom elevenes læring og grunnleggende ferdigheter • Studentledet konferanse om grunnleggende ferdigheter. Studentene presenterer i gruppe for andreårsstudentene på Steinerhøyskolen. 	Digitale verktøy: FoU-oppgaven Digital dømmekraft: Refleksjon over bruk av digitale medier, bruk av sosiale medier i skole og fritid, etiske og juridiske emner

2.	Lesegruppe 2	Integrering av grunnleggende ferdigheter i undervisning: <ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelegging for elevenes læring • Bruk og vurdering av læremidler i skolefagene • I høstsemesteret: deltakelse på konferanse om grunnleggende ferdigheter, høsten. Konferansen holdes på Steinerhøyskolen og er ledet av tredjeårsstudentene som har høstsemesteret på OsloMet. Arbeid med fagspesifikk skiving, lesing og muntlighet fortsetter.	Digitale verktøy: -Didaktisk bruk -Varierte undervisningsmetoder I samarbeid med OsloMet: Digital dømmekraft: Læringsressurser for begynneropplæring, sammensatte tekster, spill og koding, mobile enheter, lyd, video, interaktive tavler Klasseledelse, omvendt undervisning, vurdering
	Akademisk skiving 2 Forskningsmetode: Kvalitativt intervju, Aksjonsforskning og -læring		
1.	Akademisk skiving 1 Høst: Tverrfaglig oppgave om språk og læring Vår: Tverrfaglig oppgave om begynneropplæring	Studentene lærer å lære gjennom fagspesifikk skiving, lesing og muntlighet i studiefagene.	Digitale verktøy: Grunnleggende digital kompetanse - Valg og vurdering av læremidler Digital dømmekraft: Avansert tekstbehandling, referanseverktøy, regneark, sosiale medier (f eks. blogg og wiki)
	Litteratursøk og kildekritikk Lesegruppe 1 Forskningsmetode: Observasjon		

Tabell 3: Oversikt over fagovergripende temaer og oppgaver – del 2

Studieår	Fagovergripende temaer med egen organisering	Estetisk dimensjon
4.	Lærerverksted Avansert digital kompetanse	Lærerverksted i pedagogikk og elevkunnskap: Øve på praksissituasjoner gjennom estetiske læringsprosesser.
3.	Bærekraft og innovasjon – forestilling m/ praktisk- estetiske elementer	Forestilling med praktisk-estetiske elementer
2.	Psykososialt miljø med vekt blant annet på tverrprofesjonell kompetanse Demokrati og menneskerettigheter Fortelling i det mangfoldige klasserommet Bruk av estetiske læringsprosesser i fag Metodemangfold, tilpasset opplæring Internasjonalt semester, internasjonal utdanning	Estetiske arbeidsmåter i naturfag og samfunnsfag Estetiske arbeidsmåter i norsk og matematikk Maling-tegning, modellering Fortelleøvelse Skriveøvelser Språkforming (stemmebruk), dramaøvelser Eurytmidans Sang, instrumentalmusikk Øve på praksissituasjoner gjennom estetiske læringsprosesser; tilknytning til obligatoriske oppgaver i undervisningspraksisen.

1.	Grunnleggende ferdigheter Akademisk skriving Læreren og språket Språk og læring Begynneropplæring Lek og bevegelse i begynneropplæringen Bruk av estetiske læringsprosesser i begynneropplæringen	Kunst i undervisningen og undervisningskunst Male- og tegneøvelser Formtegnning, skriftforming Fortelleøvelse Skriveøvelser Språkforming (stemmebruk) Eurytmidans Sang, musikk lære Øve på praksissituasjoner gjennom estetiske læringsprosesser; tilknytning til obligatoriske oppgaver i undervisningspraksisen
----	---	---

Studiets arbeids- og undervisningsformer

Gjennom hele studiet legges det opp til varierte arbeidsformer med studentaktive arbeidsmetoder, avhengig av tema og studieoppgaver. Det forutsetter at studentene deltar i seminargrupper der oppgaver løses både sammen med andre og individuelt. Arbeidsformene vil også variere fra fag til fag. Eksempler på dette er presentasjoner, filosofisk samtale og casearbeid i pedagogikk og elevkunnskap, regneverksteder og bevegelse i matematikk, øvelser i diktresitasjon, muntlig formidling og skriving i ulike sjangrer i norsk, praktiske forsøk og billedlige fremstillinger i naturfag, arbeid med historiske kilder i samfunnsfag, skapende arbeid i musikk og mye mer. I alle fag integreres både estetiske læringsmåter og digitale læringsressurser.

Veiledet praksisopplæring

Praksis er nærmere beskrevet i fagplanen for praksis for grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk.

Praksisopplæringen består av 130 dager veiledet, variert og vurdert praksis. 100 dager praksis er lagt til grunnskolens barnetrinn (i 3. studieår kan det også legges praksis i ungdomstrinnet for å dekke overgang mellom barne- og ungdomstrinn) og fem dager til barnehage, hvor temaet overgangen barnehage – skole vektlegges. Tidlig i studiet kommer ti dager observasjon av lærerens arbeid i og utenfor klasserommet.

Praksisstudiet er en integrert del av alle fagene i utdanningen og skal tilpasses studentenes fagvalg. Veiledet praksis innebærer veiledningskompetanse hos praksislærer. Variert praksis betyr at studentene har praksisopplæring på ulike årstrinn som utdanningen kvalifiserer for, og i tillegg at den er knyttet til ulike sider ved læreryrket, som for eksempel planlegging og gjennomføring av undervisning, ledelse og læringsarbeid i skolen, kollegasamarbeid, vurderingsarbeid, elevsamtaler, foreldresamarbeid, læreplanarbeid m.m.

Det skal være et integrert forhold mellom studentenes studiefag og praksisstudiet. Studentene skal få erfaringer med studiefagene i praksis og under og etter praksis reflektere over sammenhenger mellom praksiserfaringer og teoristudier i studiefagene. Dette forutsetter et nært og tett samarbeid mellom studenter, faglærere, praksislærer og praksisskolens ledelse. For å få til et slikt samarbeid vil det bli gjennomført felles møter i forbindelse med forberedelser til og oppsummering av praksis.

Praksisopplæringen er fordelt med 100 dager på syklus 1 og 30 dager på syklus 2. I syklus 1 er det lagt vekt på studentenes utvikling av ferdigheter, sosialisering til lærerprofesjonen samt undervisningskunnskap i studiefagene. I syklus 2 er det lagt vekt på å gi studentene mer inngående

kunnskap om læringsprosesser, barn og unges utvikling og forsknings- og utviklingsarbeid i skolen, samt at det legges til rette for utvikling av studentens endringskompetanse.

Praksis er en arena hvor det skal tilrettelegges for læring gjennom øvings situasjoner og veiledning. Første studieår skal studenten i samarbeid med medstudenter planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning med veiledning fra praksislærer og faglærer. Videre i studiet vil studenten få et mer selvstendig ansvar for å planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning. Innholdet i praksis er beskrevet i en egen fagplan for praksis i tillegg til at det er utarbeidet vurderingsrapport for hvert studieår. Praksis er også omtalt i fagplanene til hvert enkelt fag.

Profesjonstemaene konkretiserer progresjonen i opplæringen og knyttes opp mot de studiefagene studenten tar de ulike årene. Tabell 4 (neste side) viser omfang og innhold i praksisopplæringen i de ulike studieårene.

Tabell 4: Omfang og innhold i praksisopplæringen		
Syklus	Profesjonstemaer	Antall dager
Syklus 2	Videreutvikle sin lærerkompetanse. Gi en mer inngående kunnskap om læreprosesser, lærerens tilrettelegging for læring av fag og forsknings- og utviklingsarbeid. Dette omhandler: <ul style="list-style-type: none"> • Læringsledelse og dypere forståelse av elevmangfold • Forsknings- og utviklingsarbeid relatert til skolen • Utvikling av endringskompetanse 	4. år Høst: 10 dager praksis – trinn-/klasseovertakelse Vår: 20 dager praksis 1.-7. trinn
Syklus 1	Lærerrollen, lærerarbeidet, elevmangfoldet, skolen som organisasjon og lærerens tilrettelegging for læring av fag. Dette omhandler: <ul style="list-style-type: none"> • Utvikling av egen læreridentitet og relasjonskompetanse • Lærerarbeidet i møte med det flerkulturelle klasserom • Klasseledelse • Planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning • Tilpasset opplæring og læringsfremmende vurdering • Skole-hjem-samarbeidet • Skolen som organisasjon og samarbeid med andre instanser 	3. år Vår: 20 dager praksis Høst: 15 dager praksis Grunnskolen med hovedvekt på 1.-7. trinn
		2. år Vår: 15 dager praksis + 5 dager observasjonspraksis flerkulturelle skoler Høst: 15 dager praksis, tilrettelagt for utenlandspraksis 1.- 4. trinn
		1. år Vår: 15 dager praksis + 5 dagers observasjonspraksis i barnehage Høst: 10 dager observasjonspraksis

Internasjonalisering

Det flerkulturelle og internasjonale perspektivet er forankret i alle fag og alt lærerarbeid i lærerutdanningen. Utdanningen forbereder studenten på det internasjonale og flerkulturelle læringsmiljøet som venter i praksisperiodene og i framtidig yrke som lærer, blant annet gjennom bruk av relevant og komparativ internasjonal forskning, faglitteratur og nettressurser. Det internasjonale perspektivet forsterkes ved at steinerpedagogikk praktiseres på alle kontinenter. Steinerhøyskolens samarbeidsavtaler og – fora kommer studentene til nytte gjennom muligheter for studier og praksisopphold i andre land

Det 3. semesteret, det internasjonale semesteret, er lagt opp med tanke på utenlandspraksis og utveksling, men også med internasjonalt perspektiv for studenter som studerer hjemme. Det fagovergripende temaet dette semesteret er internasjonal utdanning. Steinerhøyskolen benytter seg av ressursen som internasjonale studenter og utenlandske forelesere, innehar. Især vil deltakelse på de årlige nordiske Oslokursene i regi av Steinerhøyskolen være en aktuell læringsarena for internasjonalisering hjemme. Pensum i studiefagene inneholder aktuell litteratur på engelsk. I fagplanene er det beskrevet hvordan de ulike studiefagene arbeider med internasjonalisering.

Arbeidskrav

Arbeidskrav skal være levert/utført innen fastsatt(e) frist(er). Gyldig fravær dokumentert med for eksempel sykmelding, gir ikke fritak for å innfri arbeidskrav. Studenter som på grunn av sykdom eller annen dokumentert gyldig årsak ikke leverer/utfører arbeidskrav innen fristen, kan få forlenget frist. Ny frist for å innfri arbeidskrav avtales i hvert enkelt tilfelle med den fagansvarlige.

Arbeidskrav vurderes til "Godkjent" eller "Ikke godkjent". Studenter som leverer/utfører arbeidskrav innen fristen, men som får vurderingen "Ikke godkjent", har anledning til to nye innleveringer/utførelser. Studenten må da selv avtale ny innlevering av det aktuelle arbeidskravet med faglærer. Studenter som ikke leverer/utfører arbeidskrav innen fristen, og som ikke har dokumentert gyldig årsak, får ingen nye forsøk.

Nærmere informasjon om arbeidskrav finnes i den enkelte fag- og emneplan.

Krav om deltakelse

Krav om deltakelse er nedfelt i den enkelte fag- og emneplan og i plan for praksis. Det kan også være krav om deltakelse knyttet til fagovergripende perioder. Disse konkretiseres i årsplanen for studieåret som er klar ved studieårets begynnelse.

Vurderings-/eksamensformer

Studenten møter ulike vurderingsformer i løpet av studiet. Dette har to hensikter, både å kunne vurdere alle sider ved studentenes lærerqualifisering, samt å gi studentene erfaring med ulike vurderingsmetoder som er relevante for deres senere arbeid i skolen med elevenes læring og vurdering. Nærmere informasjon finnes i den enkelte fag- og emneplan.

Læringsmiljø og studieinnsats

Grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk er et femårig heltidsstudium som kvalifiserer for kyndig yrkesutøvelse. Gode læringsprosesser er den beste motivasjon til innsats. Tiltak som utdanningen vil satse spesielt på for å sikre en høy studieinnsats:

- Det gis relevant undervisning som er koblet til studentenes for- og etterarbeid, alene og i grupper
- Vurderingsordninger og vurderingskriterier er tydelig relevante for framtidig yrke og knyttet til det jevne arbeidet gjennom semesteret

- Det legges til rette for jevn arbeidsbelastning gjennom semesteret, blant annet ved at arbeidskrav og andre oppgaver er tilgjengelige i god tid
- Studentenes studiemiljø evalueres jevnlig, og tiltak vurderes og følges opp
- Studentene innkalles årlig til minst en kontaktlærersamtale
- Studentene velger ved starten på hvert studieår representanter til studentråd/fagutvalg. Studentene/fagutvalgene møter faglærere og studieleder med jevne mellomrom
- Studentene velger representanter til læringsmiljøutvalget
- Studieevalueringene, kontaktlærersamtalene og læringsmiljøutvalg er viktige elementer i kvalitetssikringssystemene til Steinerhøgskolen og OsloMet.

Progresjonskrav i studiet

For å kunne starte i tredje studieår må minst 90 studiepoeng fra utdanningens to første studieår være bestått. Alle eksamener fra første studieår må være bestått. Kravet må være oppfylt senest ved utløpet av ordinær eksamen i vårsemesteret i andre studieår.

For å kunne starte i fjerde studieår må alle eksamener til og med femte semester være bestått.

Kravet må være oppfylt senest ved utløpet av ordinær eksamen i vårsemesteret i tredje studieår.

I tredje studieår skal studentene skrive en profesjonsrettet FoU-oppgave i kombinasjon mellom et undervisningsfag og faget pedagogikk og elevkunnskap. Oppgaven må være bestått før studentene kan begynne på masteroppgaven.

For bestemmelser med hensyn til bestått praksis, vises det til forskrift om studier og eksamen ved Høgskolen i Oslo og Akershus og til Steinerhøgskolens praksishåndbok.

Skikkethet

Lærerutdanningsinstitusjoner har ansvar for å vurdere om studenter er skikket for læreryrket.

Løpende vurdering foregår gjennom hele studiet og inngår i en helhetlig vurdering av studentens

faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere som lærer. En student som utgjør en mulig fare for elevens liv, fysiske og psykiske helse, rettigheter og sikkerhet, er ikke skikket for yrket.

Studenter som viser liten evne til å mestre læreryrket, skal så tidlig som mulig i utdanningen bli informert om dette. De skal eventuelt få råd og veiledning slik at de kan forbedre seg, eller få råd om å avslutte utdanningen. Konkrete beslutninger om studenten er skikket som lærer, kan fattes gjennom hele studiet.